

Pismo podpore uporabnikom Avtonomne Tovarne Rog ob nasilni izpraznitvi Roga 19. 1. 2021

Spodaj podpisani kustosi in strokovni delavci Moderne galerije najostreje obsojamo včerajšnjo nasilno odstranitev uporabnikov Avtonomne Tovarne Rog z območja nekdanje tovarne Rog. Menimo, da je kljub večletnemu konfliktu med uporabniki Avtonomne Tovarne Rog in Mestno občino Ljubljana, med katerim žal ni prišlo do konsenza o dinamiki uporabe teh prostorov, uporaba tako nasilnih sredstev, kot smo jim bili priča včeraj med izpraznitvijo prostorov Roga, popolnoma nedopustna.

Že samo dejstvo, da je do odstranitve uporabnikov Avtonomne Tovarne Rog prišlo na vrhuncu epidemije, sredi zime, v času, ko je javno zbiranje (in morebitno protestno izražanje nestrinjanja) prepovedano, kaže na zlorabo moči in represijo, ki je v času izrednih razmer absolutno nedopustna, nečloveška in brutalna. Pri nasilni odstranitvi uporabnikov je bilo več ljudi pridržanih, prišlo pa je tudi do začasne odtujitve stvari in premoženja, ki so jih uporabniki imeli v prostorih Roga.

Pri tem je bilo začasno zaseženih veliko produkcijskih sredstev, materiala, tehnične opreme in orodja, pa tudi osebnih stvari in živali, ki so jih uporabniki Roga imeli v teh prostorih. Nekatera in-situ umetniška dela, npr. grafiti in murali, ki so medtem postali pravi zaščitni znak Avtonomne Tovarne Rog in predstavljajo polnokrvno vrednoto urbane kulture v prestolnici, pa so nepovratno uničeni.

Ne delamo razlik med umetniško produkcijo, ki nastaja v Avtonomni Tovarni Rog ali v katerikoli podobni samonikli kulturni sredini ali kjerkoli drugje; tudi v tem okolju namreč nastaja vrhunska umetniška produkcija, ki sodi v sam vrh sodobne vizualne in druge umetnosti. Nekatera dela avtorjev, ki ustvarjajo ali so ustvarjali v Rogu, smo v preteklih letih tudi predstavljali na preglednih razstavah sodobne umetnosti kot vrhunce živega in aktualnega umetniškega ustvarjanja pri nas.

Še obsežneje je Moderna galerija sodelovala z različnimi kolektivi v Rogu že od vsega začetka vzpostavitve avtonomne cone leta 2006; skupaj s Socialnim centrom smo premišljevali o novih oblikah institucij, drugačnih oblikah znanja, družbi solidarnosti, prav tako smo sodelovali z Ambasadro Rog in drugimi kolektivi, ki sooblikujejo in skrbijo za nove skupnosti migrantov in izključenih skupin.

Prepričani smo, da je kulturna in socialna dejavnost Avtonomne Tovarne Rog v celoti vitalni del solidarne in odprte družbe prestolnice in države. Napad na take prostore je napad na svobodo vseh.

Martina Vovk, Bojana Piškur, Adela Železnik, Zdenka Badovinac, Marko Jenko, Ida Hiršenfelder, Mateja Dimnik, Tomo B. Ravbar, Dejan Habicht, Nika Ham, Lucija Cvjetković, Jana Intihar Ferjan, Teja Merhar, Tomaž Kučer, Dana Terzić, Sanja Kuveljić Bandić, Ana Mizerit, Sabina Povšič, Mario Ošlak, Matija Pavlovec, Janja R. Pagon, Ana Žan